

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben békés hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidőkre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfő és
 keddnap utáni napok kivételével.

Helykirovás és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség híreitől visszavétel
 vagy megvásárlás nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

A sárréti haramiát letértette a
 csendörgolyó. Meglőttek Vitálist! Külön
 kiadás! A haramia elpusztult! Rendkívüli kül-
 ön kiadás! Egy perc alatt felverte a zaj teg-
 nap Nagyvárad csendjét s mindenki felléleg-
 zett, hogy ez az elvetemült haramia, aki fél
 Biharmegyét rémületben tartotta, valahára meg-
 szűnt garázdálkodni.

Csendörgolyó szabeditotta meg tőle a ret-
 tegő békés polgárokat. Hetek óta tartó fárasztó,
 idegölő, életveszélyes hajszá után, miközben a
 haramia még a csendörök közül is áldozatává
 tett kettőt, végre is a csendörök tette ezt az
 emberi érzésből kivetkőzött rablógyilkost.

Le a kalappal a modern magyar állam
 egyik legkiválóbb intézménye, a magyar csend-
 örség előtt! Annál inkább, mert ezt a sikert a
 lakosság minden támogatása nélkül, sőt a la-
 kosság ellenére vívta ki.

Erőhetetlen lenne Vitális eddigi bujdo-
 lása, ha nem járszott volna kezére a lakosság,
 a jó falu. Félték tőle? A rablóromantika os-
 toba káprázata vakította meg az egyszerű em-
 bereket? Nem tudni. Csak az a tény, hogy
 ahány nyomott a csendörök a falusiaktól
 kaptak, az mind hamis, vagy legalább is ered-
 ményre nem vezető volt. A csendörök ma-

gukra hagyatva kutatták fel a haramiát s har-
 colva pusztították el.

Ilyen indolens lakosság közepette kétsze-
 res a csendörök érdeme s ismételt hangsú-
 lyozzuk: le a kalappal előtűk!

A kölcsön.

(K. Ö.) Franciaországtól tehát nem
 kapunk pénzt. A Khuen-kormányának
 olyan kudarcra ez, melyet nem lehet le-
 tagadni. Mert a mi felfogásunk szerint
 nem lett volna szabad a francia tőké-
 nek részesedését a magyar kölcsön ügyé-
 ben ország-világgá kürtölni, míg befeje-
 zett ténnyel nem álltunk volna szem-
 ben.

A francia pénzpiac sem dicseked-
 hetik valami nagyon. Eddig azt gondol-
 tuk, hogy a francia pénzpiac korlátlan
 felvevő képességgel rendelkezik. És a
 francia tőke mindig is úgy viselkedett,
 mintha a világ minden igényét ki tudná
 elégíteni. Most az ellenkezőjéről kellett
 meggyőződünk. A leplezetlen igazság
 az, hogy Franciaország mindaddig tud
 pénzt adni, míg nagyobb igényekkel nem

lépnek fel vele szemben, most azonban
 Törökország és Oroszország is kér és
 kap pénzt, tehát a magyar kölcsönt visz-
 sza kellett utasítani, nehogy azonban va-
 laki azt gondolja, hogy a francia pénz-
 piac csak korlátozott mennyiségben képes
 idegen címleteket felvenni, a francia la-
 pok most összhangzatosan arról regél-
 nek, hogy a franciák a magyar nemzet
 iránt érzett rokonszenve kiapadhatatlan,
 mert a visszautasítás nem a magyarnak,
 hanem a hármasszövetség egy tagjának
 szólt. Ezzel a magyarázattal azután be-
 kell érünk, annál is inkább, mivel a
 franciák irántunk érzett rokonszenve el-
 vitathatlan. Csak nem panaszkodhatunk.
 Ide küldi hozzánk a nevelőnőit, az ar-
 tistáit, a félvilági hölgyeit, kik kifosztan-
 nak bennünket és erkölcsünket elront-
 ják. Azért csak kisérjük figyelemmel a
 dolgot. Ezt a goromba visszautasítást a
 magyar sajtó el fogja hallgatni. Mert
 Franciaország szabadkőműves és vallás-
 talan ország, ezt pedig az elszidódott
 magyar sajtó dehogy is bántja.

Tanulságos a dolog az osztrákokra
 nézve is. Ausztria akarta, meg nem is

Modern butorok ■ 54 LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóci-ut 8. sz. ■

"TISZÁNTÚL" TÁROZÁJA.

A rágalom.

— Irta: Kelenffy Béla. —

A képviselőház ép a választások igazolásá-
 val foglalkozott. Egy vagyons fiatal honatya,
 ki csak nem régen házasodott meg, egy reggel
 azt olvasta, valamelyik újságban, hogy botrány
 lenne, ha az ő választását igazolná; mert ő
 valamikor gyanus dologba volt keveredve és
 100,000 koronát nyert ennek a piszkos histó-
 riának a révén.

Holott ez nem volt igaz!

A szóbanforgó gyanus dologból ugyan pör
 is támadt; két-három uri tolvajt elítéltek, de a
 képviselőnek az urakkal sohasem volt semmi
 hivatalos érintkezése s kezét legfeljebb a klub-
 ban szorított velük, itt pedig becsületes em-
 bernek kell tartani minden tagot.

A vád tehát alaptalan volt. A képviselőház
 sem vette számba, de mivel a képviselő töb-
 séghez tartozott, az újságot olvasók s a közönség
 előtt olyan színben tűnt fel, mintha kedvez-
 volna nekik. A kis újságok minduntalan céloz-

gattak a szennyes históriára és burkoltan kiír-
 ták, hogy a kormánypárti Róbert Béla... ko-
 misz fráter.

Róbert bátor ember volt. Mindjárt az első
 támadáskor számot vetett magával, hogy mitévő
 legyen.

A rágalom ellen csak kétféleképpen lehet
 küzdeni.

Vagy szembe kell vele szállani, kikülvatva
 a rágalmozót, ki legtöbbször pusztá viszhang,
 aztán kérdőre venni a plejka terjesztőjét, vé-
 gére járni: honnan eredt a hír, majd a kellő
 bizonyosságokkal fölfegyverkezve közzé tenni az
 egész dolgot, s a nyilvánosságra hozni.

Vagy a becsület, a lelkiismeret s a köz-
 tiszelet erejével megvetni a rágalmozót, hallgatni
 és megvárni az időt, míg az igazság kiderül.

Róbert végig gondolta magában, hogy vol-
 taképpen micsoda dolgai is voltak neki az el-
 itél: szélhámosokkal. Szorosabb ismeretségben
 csak az egyikkel volt, emlékezett minden szóra,
 amit az emberrel váltott és nem tudott semmit
 fölfedezni, a mi vádakra adhatna okot. Minek
 szállna hát pörbe a gyűlölet, a roszhiszeműség,
 a pártszennvedély kajánságával?

— A rágalom, gondolta magában a kép-
 viselő vele jár a közpályán haladással. Már az

első lépéstől fogva kisér. Hát majd mikor mi-
 niszter leszek! Akkor következik csak a cifrája,
 most pedig jó mindenre elkészülöm. Én ma-
 gam előtt bizonyítom be, hogy erős karakter
 vagyok, ha hallgatók.

Ez elhatározás után tanácsot kért rokonai-
 tól és barátaitól, mint az ember mindig dicse-
 kedni szokta, mikor valamit eltökélt.

— Pört kell indítani, mondá apósa. A vád-
 lottak padjára kell burcolni a gazokat, hadd
 tanulják meg végre, hogy a magánélet szent és
 nem szabad hozzá nyulni. — Nekem nem az a
 véleményem, viszonzá Róbert. Mert ha csak-
 ugyan elkövettem volna, a mivel vádolnak, e
 dolgot a nyilvánosság elé vinni kötelesség lenne.
 A kormány tisztessége megköveteli, hogy jó
 hírű emberek szolgálják, mikor közpályán levő
 emberről van szó, a sajtó hasznos, mert óva-
 tosságra inti azokat, akik hajlandók lennének
 érdekeiket reá bízni. A kocsisok is rákiáltanak
 a gyalogosokra, hogy ne gázolódjanak el. Mért
 nem kiállhatnak hát az újságok is a részvé-
 nyesekre, hogy ne hagyják magukat megcsalni.
 De én liberális ember létemre ellensége vagyok
 minden sajtópernek!

— Helyes, mondá egy barátja. Akkor hát
 hívasd ki a cikkely szerzőjét. — Nem tudom

KOBRÁK cipőkülönlegességek Fuchs Miklósnál,

Nagyvárad, Szent László-tér 1.

Telefon: 847. szám.

akarta, hogy a magyar kölcsön Franciaországban leendő elhelyezése sikerüljön. Akarta azért, mert neki is szüksége van beruházási kölcsönre és így joggal lehet tartani attól, hogy a korlátolt felvevő képességgel bíró osztrák és magyar pénzpiacra a két kölcsön versenye túlságosan meg fogja drágítani a kibocsájtást. Míg ha mi Franciaországban kapunk pénzt, játszva helyezhetné volna el az osztrák piacon az osztrák új járadékot. Nem akarta pedig, hogy ez a terv sikerüljön, nehogy a magyar nemzet részére egy csapásra megnyíljanak a nemzetközi pénzpiac kapui. Utóbb azonban inkább akarta, mint nem. Ami abból is következik, hogy már hajlandó lett volna, a déli vasut elsőbbségi részvényei érdekében, melyek a francia tőke birtokában vannak, eljárni, de már késő volt. Oroszországnak és Törökországnak kell a pénz és így nekünk már nem jut.

Már most mi a teendő? Megtudjuk, ha nézzük, mire kell a pénz. Kell 215 millió a kincstári jegyek beváltására, 100 millió a folyószámlatartozás kiegyenlítésére és egy rész az államkincstári készletek kiegészítésére, illetőleg szaporítására. Ezek a feltétlenül szükséges fedezendő adósságok.

Nem szenved kétséget, hogyha a magyar kormány a francia visszautasítás után azonnal a Rothschild-csoporttal akarna megegyezni, úgy ez csak úgy, mint a francia tőke, súlyos feltételeket szabna a nzujtandó kölcsön fejében.

Nézetünk szerint azonban erre nincs szükség. A pénzügyminiszter várhat. Ugyanis, a mi a kincstári jegyek be-

váltását illeti, bocsásson ki a beváltásra szükséges összeg erejéig új kincstári jegyeket. Igaz, hogy ezek a kincstári jegyek 4-5 százalékos jövedelmeznek. De ha tekintjük, hogy a francia tőke 88-89-ért adta volna a pénzt, nem veszünk a dolgon, ha vesszük, hogy a bankok a kincstári jegyeket 98-90-ért veszik át. A folyószámla a tartozás refundálása pedig semmiképpen sem jár a járadékpiac megterhelésével, mivel itt egyszerű számtani feladatról van szó. A pénzt a Rothshild-csoport már ide adta és fedezetül járadékot kap.

Ezen megoldási módokat mellett a járadék kibocsájtást nem kell elhamarkodni és kilehet várni a járadékpiac oly kialakulását, mely érdekeink szempontjából legmegfelelőbb. Mindössze körülbelül 100 millióra lesz szükség, oly összegre tehát, melyet a magyar nemzet tekintélyének megsértése nélkül is kicsakarhatunk attól a pénzcsoporttól, mely rajtunk évtizedek óta busásan nyereszkedik.

Agyonlőtték Vitális Imrét.

(Kiküldött tudósítónktól.)

A hirhedt haramia végre egy hónapi üldözés után tegnap áldozatául esett bűncselekményeinek. A csendőrök hosszas hajszája után tegnap a saját lakásán agyonlőtték Vitális Imrét.

A többszörös rablógyilkos ártalmatlanná tételéről tudósítók a következőket telefonálja.

ki és nem is akarom tudni. Még ha nem is ő koholta ki a rágalmat, aligha lehet valami becsületes ember, mert kapott rajta és terjesztette; meg hátha gyáva, a ki nem verekszik, az alatt az ürtőgy alatt, hogy inkább igazoljam magamat, semmint segédekét küldözsek. Vagy tegyük föl, hogy megváltam. Erre mindjárt azt mondanák, hogy a kard nem argumentum. Ej megelégszem a képviselőház határozatával, a többit pedig a jövődre bízom.

— A patvarba is! Gondolta magában az após, csak nem ludas a vőm. Pedig eleget szimatoltam körülötte.

— Róbertből kitűnő törvényhozó lesz, mondá este a jóbarát, szereti a békés megoldásokat. Róbert pedig örült, hogy eldöntötte a dolgot. Pompás étvágygyal ebédelt, elkísérte a feleségét az operába, későn feküdt le és azt tapasztalta, hogy a rágalom nem zavarja az ember álmát.

Legalább azt hitte. Egy hónap múlva azonban már látta, hogy csalódott. A kis újságok megint ki kezdtek. Nem mehetett se a képviselőházba, se a klubba, nem ihatott meg egy csésze teát, hogy ne akadjon a kezébe egy-egy ilyen lap. Néha ismerősei is figyelmeztették: Őt ugyan erősen szapulják. Róbert mosolyogva vont vállat, majd ideges kezdett lenni. Hát nem

mondtak neki többé semmit. De most már ő gondolta el magában az újságok láttára: ezek az emberek mind olvasták ezt, de nem szólnak, mert félnek, hogy megsértődöm.

Anyósa derék asszony volt, de fecsegő és tapintatlan.

— Istenem, mondotta minduntalan, milyen kellemetlen história ez! A hova csak megyek, mindenütt hangosan sajnálkoznak rajtam. Bizony lelkem, jó lenne, ha egyszer mindenkorra véget vetne e gyalázatosságoknak, ha egyébként nem, hát a felesége miatt.

Róbert felállt, kétszer, háromszor végig sétált a szalonon, vagy az ebédlőn, aztán ismét leült, hogy hallgassa anyósát, ki a legnagyobb érdeklődés hangján folytatta:

— És ez mind e miatt a gazember miatt van, a kivel ön barátkozott. Lám ez a klubbarjárás vége. Gyűlevész nép van ott . . .

Remélem, ez üdvességes tanulsággal fog önnök szolgálni s jövőre óvatosabban választja meg barátait.

Az az ember nem volt nekem barátom.

Persze, hogy nem volt az: de ön mégis barátjával bánt vele s a látszat csal. Róbert fogta a kalapját és ment. Lassanként észre vette, hogy az a kezdetben képtelennek látszó rágalom gyökeret ver. A legtöbb ember már

Az utolsó levél.

Vitális Imre, mióta a rablógyilkosságot elkövette a községből elmenekült, de elmenekült a felesége is, aki nem akarta állandóan a csendőrök őrszemének kitenni magát. Az elhagyott lakásban egy öreg asszony tartózkodott ezentúl. Ez az öreg asszony a sertések etetésével volt állandóan elfoglalva.

Tegnap délben is megjelent Vitálisék udvarában az öreg asszony és moslékot adott a sertéseknek. Etetésközben a szobába is bement az asszony és ott valósággal megdöbbenve konstataálta, hogy a szobában Vitális tartózkodik. A megijedt asszonynak Vitális egy 6 oldalos irt levelet adott át. A levél Vitális feleségének volt címezve. Ezt a levelet Vitális azzal a megbizással adta át, hogy azt juttassa el a feleségének.

Ostrom a Vitális ház ellen.

A levéllel az öreg asszony egyenesen a Vitális háza közelében lévő csendőrségre ment, ahol a járásí őrmesternek Kotán Ferencnek jelentette, hogy vitális odahaza van. A hír halatára Kotán 19 csendőrt véve maga mellé Vitális házához vonult. Tizenhárom csendőr körülfogta a házat, hogy onnan nem menekülhetett senki. Kotán Ferenc őrmester hatodmagával a lakásba ment. A konyhába akadály nélkül jutott be az őrmester és a csendőrök. A konyhából a szobába vezető ajtó azonban már be volt zárva.

Kotán hangokat hallott a szobában, mire elszólitotta a bentlévőt, hogy nyissa ki az ajtót. A felszólitásnak semmi eredménye sem lett, mire Kotán puskatussal az ajtóra csapott. Az ajtón rés támadt, melyen át Kotán a szobába látott. A szobában Vitális tartózkodott.

nem is tudta, hogy micsoda affairéről van szó és micsoda piszkos dologban vett részt a képviselő. De az impressió megmaradt: hogy piszkos dologba volt keverve és nyerekedett mások kárából. Most már nem is célozgatnak többé az apró újságokra: nem tettek Róbertnek szemrehányásokat, ép úgy bántak vele, mint régen, ő pedig ugyanazokba a házakba járt, ugyanazokat a kezeket szorongatta s mégis azt vette észre, hogy minden megváltozott körülötte. Majd azt látva, hogy voltaképpen mindenki olyan, aminő volt, elgondolta magában: e szerint én nem vagyok a régi. Egyszerre fölkiáltott:

— Ugy látom, nem becsülnék engemet többé! Majd azt mondta:

— Ej, különb ember vagyok én a sok hitványnál! De ettől fogva érezte, hogy becsülésre vágyik. Hogy megtudja, hányadán van, szokatlan ügyességgel és furfanggal minden alkalmat felhasználva, kiutatni kezdte a becsületes emberek barátainak gondolatait.

Nem akadt egy sem, a ki ne kételkedett volna. Elítélni ugyan senki sem merté volna őt. De mégis valamennyinek szemében vádlott volt, akit előbb-utóbb elér a büntetés. Róbert mindezt érezte.

— Ej, hát nincs egy se, a ki ne kételkednék! De mégis vannak ketten, akik biznak ben-

Paróczay Mátyás

elsőrendű cipész üzlete

NAGYVÁRAD,

Nagy Sándor-utca 1. szám.

Egyéves önkéntes uraknak készítek lábbelit minden fegyvernemhez a legkényelmesebb kivitelben.

Rendelés szerint a legszebben készít
uri, női és gyermekecipőket

Vidéki megrendeléseknél elegendő egy használt cipő beküldése.

Az őrmester előírás szerint felszólította a haramiát:

— A törvény nevében felszólítom: adja meg magát.

Eközben az ajtó egészen kinyílt. Vitális feleletül a kezében levő fegyverből az őrmesterre lőtt.

A fegyver nyulsrétre volt töltve. A töltés egy része az őrmester fülét találta s azt keresztül furta. Kotán őrmester mögött egy másik csendőrőrmester állott, aki mikor látta Kotán veszélyes helyzetét, még mielőtt Vitális másodszor is löhetett volna, a készentartott fegyverből Vitálisra lőtt.

Ugyanebben a pillanatban Vitális a saját fegyverének csövét a szájába tette és meghuzta a ravaszt. Egy pillanatban két golyó találta a haramiát. Vitális halálát a saját fegyvere okozta. A töltés ugyanis a koponyáját teljesen szétzúzta. Az agyvelőt a szoba tetőzetére dobta. A csendőr golyó Vitális mellébe hatolt.

A haramia ravatala.

Az agyonlőtt haramiát a csendőrök az ágyra fektették fel, a házat őrizet alá vették és az esetet jelentették a csendőrparancsnokságnak.

A jelentésre nyomban kiutaztak a nyomozást vezető csendőr százados, továbbá Nagyváradról a vizsgálóbíró és a királyi ügyész.

A szokásos jegyzőkönyv felvétele után ismét lezárták a borzalmas szobát, melyben már két ember életét oltott ki a fegyver. A haramia fehérműben felső ruha nélkül fekszik az ágyon, teste csupa aludt vértől van borítva. A szoba bejáratánál csendőrök posztolnak.

A község hangulata.

A rablógyilkos agyonlövetele után pár pillanat alatt talpán volt az egész Berettyószentmárton község lakossága. A nép hangulata meglepő. A retteget haramia, aki az egész községre szegényt hozott mindenütt szánalmat kel-

tett. A lakosság úgy beszél róla, mintha Vitális ártatlan teremtés lett volna. Az utcán a népcsoportosulva gyülekezve tárgyalják a történeteket. Nagyon sokan felvannak háborodva az áruló asszonyra, aki nyomra vezette a csendőröket.

Az utcán csendőrök cirkálnak és ügyelnek a közrendre. A lakosság most már határozottan és nyíltan meri állítani, hogy a hirheet haramia eddig nagyon sűrűen járt haza Berettyószentmártonba, azonban senki sem akarta őt elárulni.

Ezt azonban a csendőrök kizártnak tartják, hanem az lehetséges, hogy eddig a környéken bujdosott és most megtört és hazatért.

A körülményekből ítélve Vitális úgy tért haza, hogy ott öngyilkosságot fog elkövetni, ebben azonban a csendőrök megzavarták illetve azt elősegítették.

A csendőrök állítása szerint Vitális ropant sáppadt és megtört volt.

Vitális felboncolják.

Az agyonlőtt haramiát a mai nap folyamán felfogják boncolni. Ma fogja megállapítani a csendőrség azt is hogy az őrmester jogosan használta-e fegyverét. A fegyver jogos használata kétségtelen. Ma fogják a haramia utolsó levelét is felbontani és a bűnjelekhez csatolni.

Egy csehországi leány sorsa Belényesben.

Nem mindennapi esetről beszélnek most egyes belényesi körök, amelyeket közlelő érdekel a dolog. Egy szerencsétlen leányról van szó, akit elhoztak Csehországból cselédnek Belényesbe, ahol eddig meg nem állapított okok miatt öngyilkossági kísérletet követett el.

Az esetről tudósítónk a következőket jelent:

Radu Miklósné belényesi nyugalmazott erdészné Csehországban járván ott Politzer Simonné felkérése alapján két leányt fogadott fel cselédnek. Raduné a két leányt a megállapított feltételek szerint egyébként havi 22 korona fizetés és ruházattal való ellátással fogadta fel. A leányok 60 korona előleget kaptak Politzernétől táviratilag. Az előlegben atyjuk kíséretében Belényesbe érkeztek, ahol Politzernénél alkalmazást is találtak. Pár napig ment is zavartalanul a lányok dolga, azonban később, mikor a lányok édesatyjuk elutazott, Politzerék sokalván a fizetést, a fiatalabbik leányt Politzerék Kohn Jenő családjába szegődítették el, ahol egy pár napot töltött.

Néhány napi tartózkodás után a leány szóváltásba elegyedett Kohnnéval, aki rövidesen kitessekelte a leányt. A leány holmiját egy lepedőbe csomagolták és így küldték vissza Radunéhoz. Raduné lefektette a leányt, ő maga pedig mivel egy nagy beteg nőhöz hívták el, távozott hazulról. 11 órakor tért haza, ekkor azonban a leányt nem találta otthon.

Radunének gyanus volt a leány távolléte s azonnal keresésére indult, azonban nem találta sehol. Keresés közben egy német nyelven írott levelet talált Raduné. A levélben a leány öngyilkosságáról tesz jelentést. Radunét felette megijesztette a leány eltűnése s most már az egész házat felfelve, a kertben, utakon a vasúti síneken keresték a leányt.

Az izgalmas hajszá közben megtalálták a leány cipőjét a kut mellett. Nyilvánvaló lett, hogy a leány a kutba vetette magát. A kutban tényleg megtalálták a szerencsétlent, akit alátan emeltek ki a kutból. A leány még élt, azonban nem volt eszméleténél s csak hosszú élesztési kísérletek után jutottak annyira, hogy magához tért a leány. A szerencsétlen leányt szülei haza szállították Csehországba.

A kolera.

Mohácson ma sokkal nyugodtabb a helyzet. Mindössze egy megbetegedés történt. Melics Bogdán 45 éves szénmunkást hozták be a járványkórházba koleragyánu alatt.

A hirtelen beköszöntött hideg, az állandó esőzés alkalmasint csökkenteni fogja a megbetegedéseket.

A kolera eddigi pusztításának statisztikája: negyvenegy beteg, husz halott. A hatóság megtiltotta, hogy 10 éven aluli gyermekeket az utcára kibocsássonak. Tokody Árpád városi bíró lemondását nem vette tudomásul az alispán.

Kiskunfélegyháza, szept. 24.

Tegnap koleragyanus tünetek között, a félegyházi tanyákon megbetegedett Kulcsár Péter gazdálkodó. Beszállították a járványkórházba, ahol ma az orvosok kétségtelenül konstatálták rajta a kolera. Kulcsár családos ember tanyáját fertőtlenítették. Valószínű, hogy Kulcsár, miközben a szentesi vásáron járt, inticálta magát.

nem: a feleségem és Pál. Pál, Róbert gyermekkori barátja volt. Szülei egy városban, egy utcában laktak. A két fiu együtt járta az iskolát és együtt jogászokodott. Azóta se szakadtak el.

— Ez, gondolta magában a fiatal képviselő, bizik bennem. Elment barátjához, Pál nem volt otthon, párbajt vívni ment. — Az lehetetlen! Hiszen engemet kért volna fel segédül!

Várt. Pál visszatért. — Nem sebesültél meg? De hogyan verekedhetsz te az én hírem tudom nélkül? Hát nem vagyunk többé a régi jóbarátok?

Dehogy nem édes Bélám. Éppen azért nem értesítettelek, mert miattad verekedtem.

— Miattam?

Miattad. Megváltam egy újságíró, aki hecsegve emlegette, a mit te ugys tudsz.

Róbert szörnyen elhalaványodott. A mit én ugys tudok?

Igen . . . Az ügyeket . . . Nem kell talán mondanom, hogy kész volnék felfofozni az egész emberiséget, semhogy tégedet fülem halatára vádolni engedjelek. De most négy szemközt vagyunk. Abban a dologban mégis lappang valami. Mond meg nekem mi az.

— Semmi felett hidegen Róbert. Azután

lassan, lassan, haza felé ballagva így elmélkedett magában:

Három hónap mulva gyermekem lesz s az a gyermek mihelyt megtanul beszélni, hallani fogja a cselédek sutogását, hogy az apja tolvaj. Valami mégis lappang a dologban. Pál kétkedett bennem. És miért ne kétkedett volna? Vagy nem vádol hallgatásom? Nyorult vagyok, é miért nem szóltam. Nem volt jogom hallgatni. A nyilvánosság embere nem csak a saját lelkiismeretének tartozik. Tartozik a közvéleménynek és kötelessége felvilágosítani: tartozik feleségének és gyermekeinek, akik a nevet viselik. De vajjon kétkedik e bennem a feleségem is? Elhatározásom ettől függ.

Bement feleségéhez, ki nyugodt, vidám boldog volt, mint mindig. Elmondta neki, mi történt Pállal és megfogta a kezét: És te is hinnéd ezt a régalmat? Az asszony nem felelt mindjárt. Róbert visszaréttent: Ah, hát hiszed? A menyecske ura nyakába borult:

— Szeretlek . . . nekem mindegy lenne, ha bünt követél is volna ell!

Másnap elutazott. Azt mondják: Amerikába.

Uj üzlet!

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy egy **diszmi-, játék- és sport áru üzletet nyitottam**, hol az alant felsorolt tárgyak a **legolcsóbban beszerezhetők.** — Ajándéktárgyak, utazó kellékek, tajték és borostyán áruk, férfi és női divat, tombola tárgyak, játékszerek. — **Szülők figyelmébe! Iskola hegedű, hegedű tok, kotta tartó, iskola táskák, könyvszijjak.** — Fiókos tükör, eső-ernyő evő eszközök. Internátusi és iskolai teljes felszerelések. **Gramofon és lemezekben gyári raktár.** <> **Eredeti Solingeni beretva, zsebkés és olló.**

Tisztelettel

G A L F E R E N C Z Nagyvárad, Rákóczi-ut Bazar épület.

Telefonszám 130!

Uj üzlet!

Pozsony, szept. 24.

Nagy Imre, doborgazi földmives állapotában nem történt semmi változás. A somorjai járási hatóság ma délelőtt kiment Doborgazra, hogy a szükséges óvintézkedéseket megtegye.

Dunavecse, szept. 24.

A »Belgrád« csavargözösön tegnap délután hirtelen rosszul lett Horváth Jánosné szakácsnő. Beszállították a dunavecsei járványkórházba, mert koleratüneteket állapítottak meg rajta. Dejektumait felküldték a bakteriológiai intézetbe, ahol ma ejtik meg a vizsgálatot. A csavargözöst és személyzetét dezinficiálták és izolálták. Horváthné maga mondja, hogy ivott a Duna vizéből.

Paks, szept. 24.

Az éjszaka ázsiai kolerában megbetegedett Tálig Józsefné, 76 éves parasztasszony. Beszállították a járványkórházba, ahol bevallotta, hogy a tilalom ellenére állandóan Duna vizet ivott. Küstenaner József káplánt, aki az asszonyt meggyóntatta, öt napi megfigyelés alá vették.

Elzárják a Dunát.

Budapest, szept. 24.

Ma délben koleratanácskozás volt a főkapitányságon. Elhatározták, hogy holnapról kezdve az Elevátortól Ujpestig őrszemeket állítanak a Duna két partjára, akik visszatartják a közönséget a Duna vizének ivásra vagy más célra való használatától.

UJDONSÁGOK.

A X. Katolikus Nagygyűlés.

A X. Katolikus Nagygyűlés védőségét a püspöki kar tagjai közül újabban *Bende Imre* v. b. t. t., nyitrai püspök, diszelnökségét pedig *Takács Menyhért* dr. jászói prépost prelátus fogadta el s erről az Országos Katolikus Szövetség Elnökségét az alábbi levelekkel értesítették:

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Köszönettel vettem Nagyméltóságod nagybecsű értesítését, mely szerint folyó évi november hóban Mária országának igazhíttű hivei a X. nagygyűléseket fogják megtartani. Készségesen és örömmel elfogadom a magam részéről is a nagygyűlés védőségét és habár magas korom és jelenlegi egészségi állapotomnál fogva személyesen részt nem vehetek, ott leszek lélekben, figyelemmel kísérvén a gyűlés lefolyását s kérvén a megjelentekre Isten bő áldását. A költségekhez az itt mellékelte szág koronával járulok. Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Bende Imre s. k.
nyitrai püspök.

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Tiszteletteljes hivatkozással Excellenciának folyó évi szeptemár hó 19-én 6349. sz. alatt kelt s hozzám intézett nagybecsű levelére van szerencsém jelenteni, hogy a X. katolikus nagygyűlés egyik diszelnöki tisztét nagy örömmel és a legnagyobb készséggel elfogadom.

Addig, míg a magyar katolikusok millióinak az önkormányzat behozatalára vonatkozó

jogos kívánsága teljesül, az évről évre megtartandó kat. nagygyűlések szolgálnak egyedüli alkalmul arra, hogy az ország lakosságának több, mint kétharmadrészét képező katolikusok legalább társadalmi uton egyesüljenek s erők összetételével az egyház magasztos céljai elérésének s igazi megvédésének tényezőjévé legyenek. Az isteni kegyelem fakasszon ez egyesülésből gazdag sikereket.

Midőn Excellenciád kegyes figyelmét megköszönöm, bátor vagyok a rendezés költségeire száz koronát mély tisztelettel felajánlani.

Excellenciádnak

alázatos szolgálja

Dr. *Takács Menyhért*, sk.
főpap és prépost.

* **Külön kiadásunk.** Tegnap délután postbau két órákor jelezte tudósítónk Vitális Imre agyonlövését. 2 óra 25 perckor már a város minden részében megjelentek rikkancsaink a szenzációs esetet tartalmazó külön kiadásunkkal. Különkiadásunkat, melyből először értesült Nagyvárad közönsége e szenzációs esetről, valósággal kapkodták s megostromolták érte az elárusítókat.

* **A kalocsai érsek betegsége.** Városv Gyula érsek állapota igen súlyos. Az éjjelt nagyjából álmatlanul és öntudatlanul töltötte, időnkint heves rohamok fogták el. Dr. Verebélyi ma megint Kalocsára érkezett. Katasztrófa könnyen bekövetkezhet.

* **A király Maria-Zellben.** A király tegnap reggel 6 óra 20 perckor Schönbrunnból Mária-Cellbe utazott. — St.-Pöltenből táviratozzák. Az udvari vonat, melyen a felség és kísérete utazott, reggel 8 órákor ideért. Ő felsége kiszált a vonatból és fogadta a kerületi kapitány, a helyőrségi parancsnok és a polgármester jelentését. A királyt ezután az államvasut perronjáról a tartományi vasut perronjára kalauzolták virágokkal és szőnyegekkel díszített uton. — Maria-Zellből táviratozzák: Az időjárás eddig nem derült ki. Haddaggyantó és tüzoltók vonulnak fel, hogy megalkossák a sortalat, melyen keresztül a király haladni fog.

* **Élet az akadémián.** A nagyváradai jogászfizetség az idén is a szokásos élénkséggel alakítja meg ifjúsági egyesületeit. Dr. *Bozóky Alajos* igazgató *Keleti József* negyedéves joghallgatót nevezte ki korelnöknek is megbízta a három egyesület: *Olvásokör*, *Segítőegyesület* és *Mensa* megalakításával. A joghallgatók mind a három egyesületbe már eddig és szép számmal iratkoztak be. Az alakuló-gyűlések szeptember 30-án lesznek.

* **Palotay emlékünnepe a Szt. László menedékházban.** A nagyváradai koldusápoló és Szent-László-menedékház-egylet a jövő vasárnap október 2-án délelőtt 11 órákor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. E közgyűlésen fogjuk az egylet volt elnökének néhai *Palotay László* nagyprépostnak az egylet ügyésze *Böszörményi Géza* ur által festett arcképét leleplezni s erre az egylet tagjait valamint az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

* **Esküvők.** Szép és nagy közönség jelenlétében tegnap délután tartotta esküvőjét az olasz ref. templomban *Fanki Sándor* széles körben előnyösen ismert nagyváradai derék gépésziparos bájos arájával *Kassa Mariskával*, *Kassa Lajos* postaaltiszt kedves leányával. Az új párhoz Csák Máté lelkész remek beszédet intézett. — *Radó Dezső*, a Magyar Bank jeles főkönyve ője ma, szeptember hó hó 25-én délután 1 órákor esküszik örök hűséget özv. dr. *Horpácsky Bernátné*, kedves, szeretetreméltó leányával *Ferikével*, a nógrádmegyei Szécsényben.

* **A hivatalos lapból.** A m. kir. vallás-és közoktatásügyi miniszter *László János* okleveles tanítót a magyarcsékei állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Uj irányjelzések a villamoson. A nagyváradai villamosvasut részvénytársaság új irányjelzések alkalmazását határozta el, sőt erre nézve már megállapodott s október hó elsején életbe is lépteti az új irányjelzéseket. Az új irányjelzések táblázatát a Szent László-terei átzállónál és a végpontoknál kifüggeszti. Kéri a várost a részvénytársaság, hogy úgy a Szent László-terén és a vonalak végpontjain jelölje ki a táblák helyét.

* **Népgyűlés az általános választói jogért.** A nagyváradai függetlenségi és 48-as párt, hír szerint, mozgalmat indított és a szociáldemokrata párttal együtt október 9-én népgyűlést tart az általános választójog érdekében. A gyűlésen megalakítják a választólíga csoportját. A népgyűlés a Kereskedelmi Csarnok nagytermében lesz. — Itt azonban egy kis tévedés lehet, mert legfeljebb a 48-as pártnak csak egy része vehet részt ebben a honmentő akcióban, mivel tudunkkal a 48-as pártnak igen sok olyan lelkes tagja van, aki éppen nem hevül azért az általános választói jogért, amelyet a szociálisták kívánnak. A közönségből pedig még inkább nem kérnek.

* **Zana Ágoston fellebbezése.** Zana Ágoston egy idő óta elhallgatott, szokásos fellebbezései elmaradtak. Ugy látszik azonban nem végleg, mert tegnap már ismét az iktatóba került egy fellebbezése, még pedig az általános csatornázás munkálatainak kiadása végett. Szabálytalannak tartja az árlejtést, mert eltér a közszállítási szabályoktól s mert a nagyváradai általános csatornázási vállalatnak adták ki, nagyon drágán. A fellebbezés különben inkább *Bordé Ferenc* főjegyző ellen irányul s azt helyteleníti, hogy a főjegyző a csatornázási bizottság elnöke.

* **Mikor lesz a szüret?** Nagyvárad város hegyközsége ma, vasárnap, szeptember hó 25-én délelőtt 11 órákor a városházán ülést tart. Ez alkalommal állapítják meg a szüret idejét a nagyváradai hegyre vonatkozólag. Mint értesülünk, a hegyi választmány október hó 10-re javasolja a szüret kezdetét.

* **Uj üstökös.** Az »Arrest« üstökös, amelyet még 1851-ben fedezett fel Arrest s amely 6—7 évi időközönként tér vissza, ismét megjelent, de csak mint távcsövi csillag. A juvisi observatoriumban figyelték meg a napokban. Szabad szemmel egyáltalában nem látható, 72-szeresen nagyító távcsövel is csak mintegy négy percnyi átmérőjű ködfoltnak látszik, csóva és mag nélkül.

Művészeti fényképészet

DAJKOVITS E.

Nagyvárad, Sas palota.

A mai naptól kezdve rendkívül kedvezmény:

6 drb. matt platin visítkép . . 6 K.

6 drb. matt platin kabinetkép 12 K.

Vászonpapíron készült képek ugyanilyen árban a legfinomabb kivitelben, **Menyegzői képekhez passepartout ingyen.**

* A Pece rendezés költsége. A Pecepatak külső részének rendezése már elkészült, a fedezete vonatkozólag azonban most határozott a miniszter. A közgyűlés akként határozott, hogy a Pece külső részének szabályozására 161,499 koronát engedélyez és pedig akként, hogy a nagypiaci telkek árából befolyt 105,133 koronná használtsák fel s a még szükséges 56,365 koronát egyelőre a törzsvagyony alából fedezik. A miniszter a közgyűlés ezen határozatát jóváhagyta azzal, hogy az ősi malom víz-küszöbének 80 centiméterre való leszállítási költségeire engedélyezett 10,000 koronára vonatkozó közgyűlési határozat hozzá pótlólag felterjesztessék.

* Porszívógép a színházban. A városi főmérnök már korábban előterjesztést tett a tanácshoz, hogy a színház részére szerezzék be a város egy porszívó gépet. Most előterjesztést tesz a főmérnök, hogy a Radikal Cleaner kocsira szerelt porszívó 6500 koronába kerül s ezt lehetne az összes középületeknél használni. A színházban felszerelhető porszívó gép pedig 5800 koronába kerülne. A főmérnök kéri, hogy a színház részére sürgősen rendelje meg a tanács a gépet, mert a színházban tűrhetetlen állapotok vannak.

* Buffet a törvényszéken. Aki mostanában fennjár a törvényszéken, kellemes meglepetésben van része. A II. emelet 120 számú szobájában egy teljesen felszerelt buffet áll rendelkezésére. Kapható tej, vaj, hideg felvágottak és mindenféle jó. A Buffet a nagyvárad-i tisztviselők Fogyasztási szövetkezete tartja fenn. Akárkitől ered az eszme, szerencsésnek mondható. Es nemcsak a szövetkezet, de a közönség szempontjából is. A bíróságnak ugyanis d. u. 2 óráig tart a hivatal, eddig kénytelen tehát a jogkereső közönség is ott tartózkodni, ami természetesen egy egészséges gyomru embernek nem tréfa-dolog. El nem távozzhat az ember az épületből, mert minden percben rákerülhet a sor, így azonban a kérdés meg van oldva.

* Veszett kutya garázdálkodása. Belényesi tudósítónk jelenti, hogy ott tegnap egy veszett kutya hat embert mart meg. Kuk László odaváló gazdának egy nagyon kedves kutyája veszett meg s a községben Blázs János, Bogdán József, Karácsi György, Zsurka József, Cuc Pálné, Böhm Annát megmarta. A kutyát felboncolták és a veszélyesség kétségtelen jeleit állapították meg rajta. A megmárt embereket felszállították Budapestre a Pasteur intézetbe.

* Az alpesek átrepülése. Szenzációs rekordot aratott a repülés terén Chavez francia aviaticus, ki a budapesti versenyen is részt vett s aki most Schweizből Olaszországba repült át az Alpeseken keresztül 2680 méter magasságban. Utja egy óra hosszúság tartott. A leszállásnál szerencsétlenség történt, mert a nagysebességű sikló ereszkedésnél a gép oly erővel furódott a földbe, hogy összetört s a mérész aviatikus balcombját és csipőjét törte össze. A sebesülés nem életveszélyes.

* Mérgező gombák ettek. Tegnap délután 3 órakor Pista Tógyer villamos művi fűtő és neje Gilányi-u. 24. sz. a lakásukon hirtelen rosszul lettek. A helyszínrre kiment dr. Barna Armin v. tiszti orvos, aki megállapította, hogy nevezettek gombamérgezésben vannak. Dr. Barna azonnal gyomormosást alkalmazott. Aminek folytán nevezettek állapota annyira javult, hogy lakásukon lehetett őket ápolás alatt hagyni. A gombát Pista Tógyer, Barabás János fűtő társával együtt szedte a csehi erdőben. Az orvos nyomban intézkedett, hogy Barabás Jánost akadályozzák meg a gomba fogyasztásában azonban akkorára már Barabás is evett belőle s hasonló képen rosszul lett feleségével és 4 gyermekével együtt, akiket beszállítottak a B. harmegyei kórházba. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette, hogy vajjon gondatlanság nem terhel-e valakit.

* Öngyilkos gazdasági irnok. Okány községben tegnap reggel Göttler Géza gazdasági irnok az ölben felakasztotta magát. Öngyilkosságát valószínűleg nagyfokú idegességében követte el. Már a múlt héten is megkísérelte az öngyilkosságot, de ekkor megakadályozták. Utána nagy család maradt.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy őszi szövet újdonságaink már megérkeztek. Kérjük t. megrendelőinket, hogy őszi megrendeléseiket mielőbb eszközölni sziveskedjenek, mert most még a szorgosabb munka előtt jutányosabban tehetünk eleget nagybecsű megbízásuknak.

HÁBER ÉS TÁRSA
első amerikai férfiszabók.
Nagy Sándor utca 1. szám.

* Tolvaj tanoncok. Moskovits Adolf és fia szeszimóító gyára feljelentést tett a rendőrségen *Benedikt János, Marhás János és Raska Béla* lakatos tanoncok ellen, mert azok, a főző készülék egyik csőjén az összekötő haramiát meglazítva lopják a szeszt. A rendőrség az eljárást folyamatba tette.

Friedländer I. Izsó
angol divat-szabó
Nagyvárad, Szt. János-utca.

* Garázda részeg. Morár Flóra pékségéd tegnap delelőtt Rosenberg Béni Kört-utcai fűszerüzletében ittas állapotban garázdálkodott. Tulajdonos rendőrt hívott, Morár Flóra azonban rendőri felszólításra nem engedelmeskedett, hanem azt is megtámadva ültgelni akarta. Rendőr a dühöngő embert megkötözte, beszállította a rendőrkapitányi hivatalhoz, ahol ellene az eljárást folyamatba tették.

CZAPFALVI JÓZSEF
mázoló, épület és bútorkészítő
Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám.
Helyi és vidéki telefon szám: 1001.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát u. m.: fa- és márvány utánzat készítését, épület, üzleti, kávéházi és gyógyszerári berendezések és bútorkészítését, kerti bútorkészítést és porcellán utánzást. Vidéki megrendeléseket a legpontosabban készítik.

Tisztelettel
Czapfalvi József.

358

* Főnyeremény Nagyváradon. Az osztálysorsjáték tegnapi húzása 25,000 koronás főnyereménnyel sorsolák ki az 54861 számú osztálysorsjegyet, amelyet a nagyvárad-i Kiss Dávid és Társa főfelvásárló cég adott el hét vevőjének. A szerencsés nyerők legnagyobb részt szegény emberek, akiket a nyemény híre valószínűleg loldogtat. Örömlük pedig még nagyobbra vált, mikor a Kiss Dávid és Társa cég a nyereményt még a tegnapi napon kifizette.

A legujabb? A legszebb!

Felöltök   Bluzok
Kosztümök   Aljak
Tollettek   Pongyolák
Gyermekruhák

Készen és méret után olcsó szabott árak mellett. Szövet, selyem ruha kelme különlegességek.

SPITZER BÉLA
Nagyvárad, Rákóczi-ut.
Elsőrendű angol és francia gyászruhák 12 óra alatt készülnek.

x A Lloyd kávéház modernül berendezett helyiségében szeptember hó 24-én a következő pompás mozgófényképek kerülnek bemutatásra. 1. Babagyártás. 2. Lagunák városa. 3. Arany árok. 4. Levegő urai. 5. Szobrász álma. 6. Szerelme és bosszúállás. 7. Balerina új inasa. 8. Brugós. Beléptidij nincs. Kezdeteste 9 órakor. Kiűnő ételek- és italokról gondoskodva van és az előadás rossz időjárás esetén bent a helyiségben tartatik meg. Becses pártfogását kérik mély tisztelettel *Hartstein és Urlei* kávéház tulajdonosok.

Uj áruház!

Hölgyeim! Sok pénzt takaríthatunk meg, ha

Radó és Kertész

Kossuth-utca 2. sz. - Telefon 10-12. sz.

Uj női divatruhákunk megkezdődött nagy őszi oceanassióját, valódi angol és francia kosztüm és blúz kelme újdonságait megtekintitek. Felhívó olcsó árak. Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás, mennyasszonyi kényelmeket csak itt szerelhettek be olcsón. Elsőrendű vászon és szálakendők, szőnyegek és függönyök nagy választékban.

A Bonbonniére szeptemberi szenzációs műsora betekedik a leglátogatottabb fővárosi varieték műsorával. Kondor Erőnek pompás magánzámái. Vágó Géza humoros jelenetei. Cserey Irma énekszámái, nagy látványos táncz és artista attrakciók. A Faun és Nymia mitológiai jelenet káprázatos látványossága teszik változatosá a kimeríthetetlen gazdasági műsort. Pompás eleven kedély teszi forró hangulatává a Cabaret Blanc éjfélutáni előadásait. Elsőrangú, Nagyváradon páratlan francia konyha áll a közönség rendelkezésére. Vasárnap délután fél 4 órakor fehér családi és gyermek előadás fél helyárrakkal. Jegyek egész nap este 8 ig előre válthatóak Kis Dávid dohánytözsdejében, Wikus cukrászdájában s délután a bonbonniere pénztáránál.

A legszebb

nyári újdonságok megérkeztek

Spreng Testvérek

zöldfa-utcai cipő, kalap és uridivat áruházába

Férfi fenékneműek, cipők, kalapok, nyakendők, gallérok, harisnyák, esőernyők és sárbotok a legnagyobb választékban.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

GYERMEK CIPŐK, GYERMEK KALAPOK, GYERMEK HARISNYÁK ÉS GYERMEK fehéreneműek legjobb minőségben és kedvező árban :

REICHARD - áruháza

:: czégnél kaphatók. ::

x **Óriási tulhalmozott** áruraktár folytán csillárjaimat gyári árban kiárusítom. Ventilátorok, szellőzők, telefonok, csengők, villámhárítók-mindennemű világítási berendezések a legméllyebb áron beszerezhetők **Stern**, Nagyvárad, Bémer-tér 3. Telefon 556. szám.

Ifj. Rimanóczy Kálmán
műbutorgyára

Városi raktár Fő-u., Rimanóczy-palota.

Állandó butorkiállítás. Egyes butor-darabok avagy egész lakásberendezések, iparművészi tervezések és költségvetések díjmentesen eszközöltetnek. Új szerkezetű service-asztalok mahagoni, palisander és citromfából. A Zsolnay-féle gyárak kizárólagos képviselője, eredeti gyári árak mellett.

x **Csak urinőket érdekl.** Maison Reichmann női kalap terméből (Budapest, V. Nagykorona-urca 24.) **helyben a Pannonszálló** I. emelet termeiben a jövő héten nagy kiállítást rendez, valódi párisi modellekben készített női kalapokból.

Legujabb.

Az utolsó levél.

Berettyószentmárton, szept. 24.

Vitális Imre halála hírének vétele után lapunk külön tudósítót küldött ki Berettyószentmártonba, ki egész éjfélig künt maradt az utóbbi időben híressé vált sárréti közegben.

A csendőrség felsőbb rendeletre Vitális halálának körülményeiről semmi felvilágosítást sem adott.

Igy Vitális utolsó levelének szövegét is csak a hatóság megkeresésével lehetett megszerezni. Vitális feleségéhez intézett levele a következő:

Bucsulevél.

Csókolom a drága kezdet, csókolom azt az ujszülött kis fiám, akit soha sem látam az életben és kedves kis lányomat. Milyen boldogan lehettünk volna, ha hűtlen nem lettél volna. Nem mondtál igazat amikor a pap előtt voltunk, hogy szeretsz. Bűnös vagyok, de Isten meg fogja bocsájtani bűnömöt. Az utolsó kéréssem: ne menjél férjhez.

Mikor már levelem olvassátok már nem vagyok az életben. *Imre.*

Ezt a levelet adta oda Vitális Imre *Szilágyi Sándornak*, hogy vigye el a feleségéhez. Szilágyiné el is ment, de a csendőrségre futott, hol jelentette, hogy Vitális hazajött. A csendőrök erre körülvették a házat és megkezdődött az ostrom.

Tudósítónknak a késő éjjeli órákban sikerült bemenni Vitális szobájába, hol egyszerű faágyon kiterítve fekszik az utolsó bihari haramia. A halottas szobán meglátszik a szörnyű délutáni harc, a szoba faláról a vakolatot sokhelyen lepattantotta a csendőrgolyó. A szoba földje még nedves Vitális Imre vérével a mestergerendán szétfreस्कendezve látható a haramia agyveleje. A gyilkos testét több helyen sebezte a csendőrgolyó, de ezek a sebek nem lettek volna föltétlenül halálosak.

A halált okozó lövést Vitális maga eresztette száján keresztül agyába. Ez a lövés koponyájának hátsó részét egészen összeroncolta. A halottas házat csendőrök őrzik.

Vitális feleségénél.

Tudósítónknak alkalmá volt Vitális feleségével beszélni. A szegény asszony nagybátyjával *Dancsházy Lászlónál* lakik, mióta férje a nádasokban bujkált. Vitálisné egyre siratja urát, de azt mondja, hogy ha már így történt a dolog, ő meg fog nyugodni Isten akaratában, mert gyermekeivel folyton rettegésben kellett élnie; féltek attól hogy, férje megfogja őket ölni.

Erdekesnek tartjuk itt felemlíteni, hogy Vitális halálának egy betege is van *Gottfried Sámuel* 84 éves öreg ember a lövések zajától annyira megijedt, hogy most a halállal vívódik.

A kitzűött 2500 korona jutalmat *Szilágyi Sándorné* fogja megkapni, mert ő vezette nyomra a csendőröket.

Őszi idény

beköszöntése alkalmával felhívjuk a t. vásárló közönség figyelmét

helyi gyártmányainkra,

melyek csak fiók üzletünkben jutnak eladásra **szabott egységárak** mellett.

Moskovits Farkas és Társa
cipőgyár R.-T. Nagyvárad.

Központi fiók üzlet:

Kossuth-utca gyár épület.

II. fiók üzlet:

Rákóczi-ut Bazar épület.

Vidéki megrendelések pontos és gyors elintézését nyernek.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap: d. u.: Obsitos, este: Hajduk hadnagya.

Hétfő: Szentiváni éji álom.

Kedd: Szentiváni éji álom.

Hajduk hadnagya. Új betanulást jeleztek Czobor és Rajna operettje legfőbb vonzerejéül, de bizony új betanulásnak nem sok eredményét láttuk; vagy ha ez az új betanulás, a minőt tegnap produkáltak, hát akkor köszönjük szépen, de inkább a régiből kérünk. Meglehetősen elnapolt, elcsúszott volt az egész előadás: régnem tudás, akadozás rendes dolgok voltak. Énekszám is akadt, amelyik bizonytalanságával tündökölt, a zenekar pedig éppen a legszebb részénél, a »Hajdu vagyok... kezdetű katonák határozott ellenszenvet tanúsított mindenféle pontosság iránt, s világért sem kísérelte volna az éneket, hanem hol elébe vágott, hol mögötte sántikált.

Az uniformisokról ne is szójunk; a vitéz dragonyosok és vértsek olyan lehetetlenül

kopott ruhákban és csizmákban vonultak ki, hogy majdnem krajcárt adtunk nekik. S mit keresett a Barkóczy-huszárok trombitáin a kétfejű sas? Nem volt az Buda ostroma alkalomával semmiféle magyar csapatnak a jelvénye; legalább a történelmünket ne tegyük réme-sebbé, mint a miylen.

Ezeket leszámítva — s biz ez jókora leszámítandó summa — voltak az előadásnak igen sikerült részletei, melyek dicséretet érdemelnek s melyek mellett a hiányok csak annál inkább szembe ötlöttek. A szereplők közül kiváltak *Asszonyi, Zsigmondy Anna, F. Károlyi Leona, Leövey Leó, Tisza Karola, Kassay Károly, Sik Rezső.* —r.

Az Obsitos vasárnap délután. A vasárnap délutáni közönségnek ma igen szép darab művészi előadásában lesz élvezete. Kálmán és Bakonyi gyönyörű operettje kerül ma délután színre. Az előadásban Kabos Gyula a szintársulat kiváló tehetségű új komikusa fogja a Hajnal Gyurka szerepét játszani. Fenyő Emil szerepét az új lírai szerelme Turányi mutatja be. E darab előadása tehát egyszersmind az új színészek bemutatkozása is lesz a vasárnap délutáni közönség előtt.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

NYILTTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

F O G A K.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpádlás nélkül is készít **kitűnő** hirtelű **nevű**

Fogműtermében

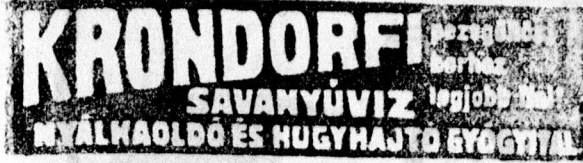
Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

(Fekete Sassal szemben)

Járványos betegségeknel

mint kolera, typhus vagy lázas betegségeknel fő a viz, legbiztosabb óvszer a

mint nyálka oldó szer, ugy magában, mint meleg tejjel vegyítve köhögésnél, rekedtségél, fűdőhurtnál stb. legjobb gyógsikerrel ajánlatik Nehezen emésztő, gyomorhurtnál kitűnő hatása van! Hugyhajtó gyógyital! — Kérjük minden kávéházban és vendéglőben bor vagy pezsgőhöz, mindenkinek kitűnően fog ízleni.

PÁVIRATOK

Az önkéntesség megszigorítása.

Bécs, szept. 24. Az egyéves önkéntességi rendszert szigorítani fogják. A szigorítás a két éves szolgálati időtől van függővé téve A szigorítás arra fog irányulni, hogy magánuton ne lehessen megszerezni az önkéntességi jogot.

Meggyilkolt református pap.

Csákberény, szept. 24. Ma az itteni református papot Cseki Miklóst halva találta a gazdaasszonya A lelkész fején hatalmas ütések helyei látszottak. A gyilkosság elkövetőit még nem tudták megállapítani.

Chavers diadala.

Domoszola, szeptember 25. A dél-amerikai Chaveznek a Szimplenon keresztül tett útja, balesete mellett is csodálatot keltett és valószínű, hogy a száz ezer frankos díj egy részét neki fogják adni. Az orvos szerint teljes felgyógyulása 4 hónapig fog tartani. Milanói jelentés szerint Chaver fogja megkapni a nagydíjat, mert repülésének legfontosabb része sikerült. Weimann, ki tegnap délután szállt föl, csak 1600 m.-ig emelkedett.

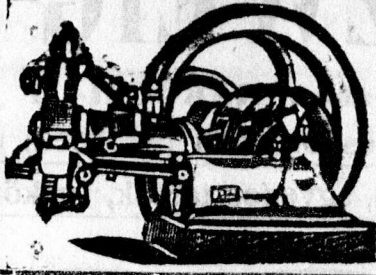
Igazságszolgáltatás.

§ **A tanító merénylete.** Tegnap folytatták az esküdszéki tárgyalást Nyegrucs László kesztesi lakos ügyében, aki Rácz András joda-való tanító ellen fegyveres merényletet követett el. A perbeszédok után az esküdszéki bíróságnak mondta ki Nyegrucs Lászlót, akit ennéltogva a bíróság 4 évi fegyházra ítélte. Dr Boros János védő semmisségi panaszt jelentett be.

§ **Sárral megdobált rendőrbiztos.** Január hónapban nagy tűz volt az Ince-telepen. Grácz Lajos vezetésével kivonult a tűzoltóság, a tüzet azonban nem tudták egyhamar lokalizálni. A tűzoltó főparancsnok ezt látva, Zilahy Antal rendőrbiztos útján felszólította az ott bámészködő tömeget, hogy legyen segítségére a tűzoltóknak. Azok azonban azt felelték, hogy csak pénzért segítenek. Erre Zilahy rendőrbiztos eltávolította a tömeget. Szilágyi Lajos kőműves azonban nem mozdult. Mire Zilahy Antal odament és erőszakkal akarta eltávolítani. Szilágyi Lajos erre fölkapott egy marék sárt és a biztos szeme közé vágta. Ezért hatóság elleni erőszak miatt tegnap állott a bíróság előt. 21 napra ítéltek. Előzők Ember Géza, ügyész Lázár Márton volt.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu benzín-, nyersolaj-, gáz- és petroleum-

motorokat és locomobilokat

valamint szivó gázmotorokat.

!! Meglepő újdonság !!

EGYETEMES GENERATORUNKAL a tényleges löerő óránként csak körülbelül 1 fillérbe kerül.

Főképviselet:

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. — Kedvező fizetési feltételek

Értesítés!

Weisz Lajos

Kereskedelmi és műszaki irodája

Nagyvárad, Szacsavay-utca 81. — Telefon: 323.

Cement. Legjobb minőségű portlandcement a Magyar Bank és Kereskedelmi Részv. Társ. belpátfalvai cementgyárából.

Szén. Elsőrendű porosz szénbányák képviselője Sugár Vilmostól.

Gázberendezések, coks és kátrány. A nagyvárad-i légszeszgyár képviselője.

Műszaki cikkek. Motorok, fűrészbereendezések, fagegmunkáló gépek, jéggépek hűtőkészülékek stb. a Brünn Königsfeldi gépgyártól. Az összes műszaki cikkek, kenő és ásványolajak.

Bankosztály. Jelzálog kölcsönök közvetítése, értékpapírok adás-vétele, kereskedelmi és iparvállalatok finanszírozása.

Ingatlan forgalmi osztály. Mint a Házépítő és Telek adásvételi Részv. Társ. ügyvezető igazgatója a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl: parcellázásokat, valamint telkek és ingatlanok adásvételét; elvállal bérházak és egyéb ingatlanok kezelését és értékesítését.

Ha melege van,

ha fáradt, vagy unatkozik, siessen **Kecskeméthy István**

„NEMZETI“ kerthelyiségébe, hol üdülést, kellemes szórakozást, ingyen, kitűnő italokat és izletes ételeket

olcsó pénzért kaphat. Ha lehet, ne menjen egyedül, hanem családjával és barátaival, hogy a kellemes szórakozást megoszthassa velök. — Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

A kávéház egész éjjel nyitva.

Figyelmess és pontos kiszolgálás. Társas ebédek, vacsorák és abonensek polgári árban lesznek kiszolgálva. — Minden nap

friss flecken.

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a NEMZETI szálloda, vendéglő és kávéház bérloje.

6821—910. tk.

Arverési hirdetmény-kivonat.

A székelyhidi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Gyórfi Sándor és társa végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a nagyvárad kir. törvényszékhez tartozó székelyhidi kir. bíróság területén levő Bdiószeg község határában fekvő és

1. a bdiószegi 1149. sz. betétbe A I. 1—2 sor, 2856—2857. hrsz. a. felvett s a Nagyhegyen levő szántóra,

2. u. a. betétbe A II. 1—3 sor, 3010—3012. hrsz. a. felvett s a Nagyhegyen levő kertekre és szántóra,

3. u. a. betétbe A III. 1—3 sor 3013—3015. hrsz. a. felvett s a Nagyhegyen levő szántóra és kertekre,

4. a bdiószegi 1213. sz. betétbe A I. 1—2 sor, 2435—2436. hrsz. a. felvett s a Nagyhegyen levő kertekre,

5. a bdiószegi 1216. sz. betétbe A I. 1—2 sor, 139—140. hrsz. a. felvett s a Beltelekben levő szántóra és lakkháza a végrehajtási árverést elrendelte és annak foganatosítására határidőül 1910. évi október hó 14-ik napjának d. e. 10 óráját Bdiószeg község-házához kitűzte.

Kikiáltási ár az 1 p. a. ingatlanokra 204 k. a 2. p. a. ingatlanokra 244 k. a 3. p. alattira 288 k. a 4. p. alattira 33 k. az 5. p. alattira 859 korona, s az árverésre kitétt ingatlanok ezen ár 2 harmad részén alul el nem fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál és Bdiószeg község előljárásiágnál tekinthetők meg.

Székelyhid, 1910. augusztus hó 4-én.

HALÁSZ sk., jbiró.

A kiadmány hitelül:

KISS LÁSZLÓ kir. tkvezető h.

Hatóságilag engedélyezett nagy kiárusítás

== eddig még nem létezett mesés olcsó árban ==

ROSENZWEIG RÓZA

mider-gyárában RÁKÓCZI-UT 3. szám.

Óriási nagy raktár valódi párisi és brüsseli fűzőkben, ugyszintén saját készítményű has és csipő reform-miderekben, egyenes tartók, haskötők, Késmárkházi nadrág stb.

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy **Nagyváradon,** a Zöldfa-passage-ban levő

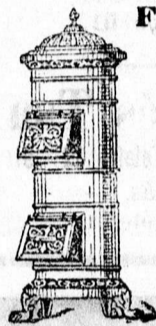
szücs-üzletemben

minden szakmába vágó munkák személyes felügyeletem alatt készülnek. Gallérok, muffok, szőrme-kabátok ujjonnan. Javitást és átalakítást olcsón és pontosan eszközölök.

Szíves megbízást tisztelettel kér

DÓZSA JÁNOS,
szücsmester.

Eredeti Meidinger-töltő, szellőző és szabályozó kályhák, központi fűtésre szolgáló kalorifórek, szellőzőrácsok minden nagyságban

Folytonégo (Dauerbrand) kályhák. Legolcsóbb fűtés. A hideg beálltával egyszer kell beütni és egész télen át ég. A szobákban kellemes meleg.

Eisler és Vértés

Meidinger kályhák gyára
Budapest, VI., Andrássy-u. 41.

Árjegyzék és költségvetések bérmentve.

Bornyomó zsákok.

Ürmös ágyhoz való cikkek a legjutányosabban o kaphatók. o

Mezey János és Társa cégnél
Szent László-tér.

Baross-utca 60. számú ház földszintjén két szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás 1910 évi

november 1-től kiadó

Értekezni lehet Polgári Takarékpénztárnál, Kossuth-u. 4. sz.

TÁTRAI ÉS TARSAI

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-tér.

Elvállal: Épület és műlakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közlőműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó műhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

Tessék a címre figyelni!

Amerikába indulás Havréből minden szombaton, Bécsből minden kedden. Utazási jegyek a „Francia Vonalra“

Az amerikai vasutakra jegy bármely állomásról a rendes árakban kapható. Közeli felvilágosítással ingyen és portómentesen szolgál a

Francia Vonal irodája,

Bécs, IV. Wideneau Gurtel No. 12.
Gegenüber der Süd-u. Staatsbahn.

Tessék a címre figyelni!

A kocsigyártás legujabb vívmánya!

A bérkocsitulajdonosok, fuvarosok és kocsitartó gazdák kényelmére a „WEST“-féle **hidegráfuzó gép** már állandóan működésben van úgy, hogy most a kerék tűz és víz által megrongálva nem lesz, az ócska ráfot nem kell levenni a kerékről, s a csavarok sem lesznek kiszedve, hanem a megtárgult ráf a keréken rajta marad s az addig lesz tömörítve, míg teljesen megfelelő; emellett a megtárgult kerekekre a megzorítás csak öt percet vesz igénybe, úgy hogy azt a kocsitulajdonos meg is várhatja

Félre tehát a régi módszerrel és huzassuk meg kerekünket hideg uton -o- Ráfmegzorítás 40 krajcártól feljebb csakis **Vadász és Grósz kocsigyárában,** Sztaroveszky-utca 29. szám.

Őszi és téli új divatkelmék

nagy választékban

már megérkeztek

az eddigi kelméktől teljesen eltérő szövésű és színű finom costüm kelmék páratlan nagy választékban.

Szövetraktáram

egyik különleges osztályát képezi hatalmas választékban speciális

fekete és tegethof costüm kelmék,

melyek külön kikészítésünk által teljesen cseppmentesek és nem fényesednek ki.

Allandó nagyraktár selyem és disz dolgokban.

Menyasszonyi kelenyék

női és férfi fehéreneműek, vászon és asztalneműek, szőnyeg és függöny óriási választékban.

Olcsó szigorú szabott árak.

Leitner Márton

országoshirű divatháza

Zöldfa-u. 5. ■ Saját ház.

Telefon: 413. szám.

Minták vidékre bérmentve küldetnek.

A Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézetének sertéshizlaldájában

a mai naptól kezdve **kövér sertések** naponként reggel 8 óráig és délután 3-tól 5 óráig egyenként is, a napi áron **kaphatók.**

Alkalmi vétel!

Egy **diszes zsebóra lánccal együtt csak 3 kor. 90 fill.**

Miután egy nagy órákészetet vásároltam, abban a kivételes helyzetben vagyok, hogy: egy británia-ezüst, 36 óras, Anker-Remontoir órát, kitűnő svájci gyártmány, szép lánccal együtt 3 kor. 90 fillérért, továbbá egy pontos, galván-arany, Anker-Remontoir órát, ugyanolyan lánccal, elsőrendű svájci gyártmány, csak 4 kor. 70 fillérért szállíthatok. Három évi írásbeli jótállás! Megrendelések utánvétellel.

Cipres Ignác

Krakau, Florianergasse, 49-170.

Kálló István és Társa

műszaki és gazdasági

üzlet

Nagyvárad

TELEKY-UTCA 9. Dr. Nemes palota ::

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Raktáron tartjuk a javított **dr. Just-féle**

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben **75 százalék megtakarítást** mutat fel. 40 gyertyás **Wolfram** lámpa **darabja 3.60 kor.** 100 gyertyás **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindenemű **izzólámpa különlegességek,** fénypéssz-lámpák **ugyancsak legolcsóbb áron kaphatók.**

Csillárok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1/2 lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

villamos világítás

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ívlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz

81

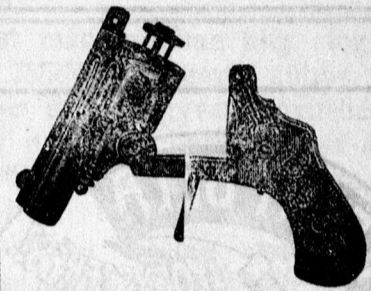
Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Biztos, gyors, ártalmatlan hatásos széplőtörő egyedül **a Lédig-féle** alabastrom arc-crème 1 tégely 1 korona, alabastrom szappan 1 drb 80 fillér. Kiválóan alka mas szeplő, májfolt és arcfehérlítésre.

o o Egyedüli raktár a készítőnél o o **LÉDIG ÁRPÁD** arany kereszt gyógyszer-tára,

Nagyvárad, Szt. László-tér (Városháza mellett.) 216

Üzlet átvétel.

Üzlet átvétel.

Tisztelettel értesitem a [nagyrabecsült fegyvertartó közönséget, hogy a 30 év óta fennálló **SCHULLER ÁRPÁD-féle**

puskaműves üzletet

átvettem és azt kellő szaktudással tovább vezetem. — Hivatkozva Pécssett 30 év óta létező és fennálló puskaműves üzletemre, amely kétszer lett aranyéremmel kitüntetve és pedig 1888. :: Pécssett, 1907. kiállításán Pécssett. :: Általam készített vagy javított fegyverekért mindig kezességet vállalok. Régi fegyvereket használhatóvá átalakítok.

Tömeges pártfogást kérek

Ladányi József,

puskaműves,

Nagyvárad, Uri-utca, 21. szám.

Villamos és műszaki felszerelési vállalat

Nagyvárad, Rákóczi-ut, 5.

Telefon és interurbán: 914.

A Magyar Siemens Schuckert művek képviseltele. o-o Tantálapok gyári raktára. o-o Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemű villamvilágítási és erőátviteli munkálatokat, ilylmpák kezelését, szénpálcák szállítást, telefon, te egraf. villamhárítók, csengő és jelző berendezéseket és javításokat. Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat, izzólámpákat fűtő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Különlegesség: Szabadalmazott „SIMPLEX” vizsűrők. Szabadalmak kidolgozása és értékesítése.

Reichel Henrik,

elektro és gépészmérnök.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel haszontalan utánzata van.

Egy doboz 60 fillér.

! Csak Réthy-félét fogadjunk el. !

A Nagyvárad Nyilvános államilag segélyezett

Nőipariskolában

a beiratások Schlauch-tér 10. sz. alatt szeptember hó 1-én kezdődnek.

Az intézet a m. kir. kereskedelmi miniszterium felügyelete alatt áll.

Minden egyes szakosztálya iparjogosult.

Szakosztályok:

Fehérnemű szabás, varrás.	o	o
Női ruha szabás, varrás.	o	o
Fehér és színes mühimző.	o	o
Csipkeverő, szövő.	o	o
Festő osztály.	o	o
Fabégetés, bársonybevasalás.	o	o
Cimbalom oktatás.	o	o

Beiratási díj 2 kor. Tandíj egy félévre 50 korona. Havi részletekben is fizethető. Két szegény leány ingyenesen fölvetetik. Bentlakók fölvetetnek.

T. Dudinszky Anna, Budó Jánosné, intézet tulajdonos okl. kézimunka tanítónő, helyettes igazg. Intézet helyiség november 1-től Szaniszló-utcán.

Magyarázat!

Hogy mennyire köztudomás a közönségnek az a tény, hogy a

kolerajárvány

veszélyének esetén a tisztaság mellett

legjobb óvszer

az Esterházy-cognac

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás. Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapítva, hogy Esterházy cognacgyár két Egrott-féle főzőkészüléke

1,752.000 liter bor

termelőképeességet foglal magában. Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekezzék a KOLERA ELLEN.

Ez a magyarázata a rendkívüli fogyasztásnak. Az Esterházy-cognac mindenütt kapható!

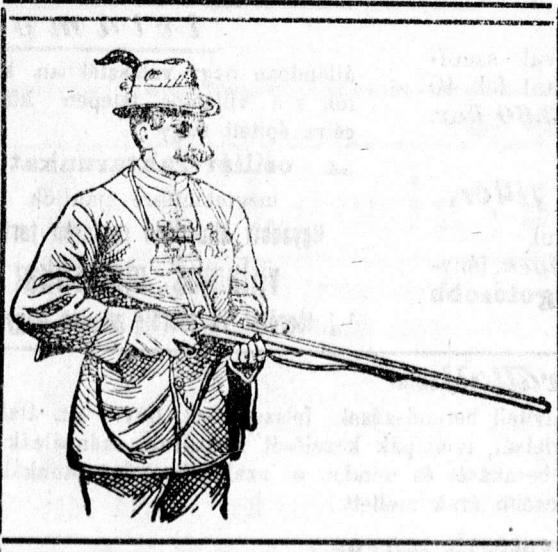
Központi iroda:

Budapest, V., Csáky utca 14. szám.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

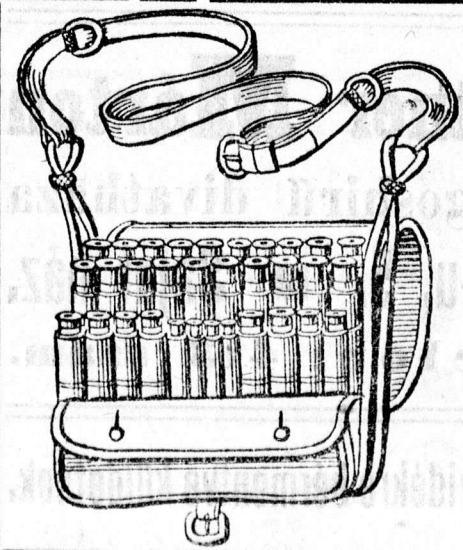
Telefon helyben és vidéken 390.

M. kir. löpor áruda

Wöllersdorfi vadásztöltények egyedüli elárusítói.

Vadászati felszerelések, vadászfegyverek.

Mindennemű és fajta fegyver töltények készen megtöltve nagy választékban.